

19.11.2009

592/2006/30/230

Valtatien 4 parantaminen välillä Hartola - Oravakivensalmi, Hartola

- Yleissuunnitelma** Tiesuunnitelma perustuu päätöksellä 903/2004/20/3 30.3.2005 hyväksytyyn yleissuunnitelmaan "Valtatien 4 parantaminen välillä Hartola – Oravakivensalmi, Yleissuunnitelma".
- Päätös** Tiehallinnon keskushallinto on hyväksynyt Hämeen tiepiirin lähettämän 12.1.2009 päivätyn ja 9.6.2009 muutetun tiesuunnitelman seuraavasti:

Maantiet:

Tie ja paaluväli	Pituus km	Poikkil. ja päällyste
------------------	-----------	-----------------------

Valta- ja kantatiet:
Valtatie 4

plv 200-5700	5,500	10,5/7,5 AB
plv 5700-7340	1,640	19,0 / 14,0+kk 2,0 AB, keskikaide
plv 7340-8500	1,160	16,0/11,0+kk 2,0 AB, keskikaide
plv 8500-12 040	3,540	10,5/7,5 AB

Liittymien kanavoinnit, väistötilat ja linja-autopysäkit piirustusten T2-1, T2-2, T2-3, T2-4, T2-7 ja T2-8 mukaan
 Pohjaveden suojaus plv 1600-10600

Valtatiehen 4 kuuluvina kevyen liikenteen väylät:

J1 plv 0-45	0,045	3,5 AB erillinen vas.
J2 plv 0-20	0,020	3,5 AB erillinen vas.

Muut maantiet:

Maantie 15056 (M1) plv 0-100	0,100	7/6,5 AB
---------------------------------	-------	----------

**TIEHALLINTO
 KESKUSHALLINTO
 ARKISTO**

19.11.2009

592/2006/30/230

Suoja-alueet:

Suoja-alue ulotetaan valtatiellä 30 metrin ja muilla maanteilla 20 metrin etäisyydelle ajoradan keskiliinjasta.

Maantien vastaista leventämistä varten varattava alue:

Valtatien 4 vastaista leventämistä varten varataan tiealuetta paaluvälillä 4720-5700 piirustusten T2-4 ja T2-5 ja paaluvälillä 7340-8500 piirustusten T2-6 ja T2-7 mukaisesti.

Maanteiden hallinnolliset muutokset:

Parannettavien teiden syrjään jäävät osat lakkaavat maanteinä silloin, kun parannetut tien osat luovutetaan vastaavalta osalta yleisen liikenteen käyttöön.

Nykyinen valtatie 4 lakkaa maantienä Muikunlahden ja Kissamäen välillä (T1-1, T1-2). Valtatie muuttuu yksityistieksi Muikunlahden ja Viinamäen välillä (T1-1) ja valtatie puretaan Viinamäen ja Kissamäen välillä (T1-2).

Rasiteoikeudet laskuojien pitämiseen:

Laskuoja nro 1 tehdään piirustuksen nro T2-2, nro 2 piirustuksen T2-4, nro 3 piirustuksen T2-6, nro 4 piirustuksen T2-7, nrot 5 ja 6 piirustuksen T2-8 ja nro 7 piirustusten T1-2 ja T2-8 mukaan.

Maantien tekemisen ajaksi perustettavat oikeudet:

Alueen käyttäminen varasto- tai muuna sellaisena alueena

Varastoalueet	Kunta	Piirustuksen nro
Varastoalue 1	Hartola	T2-5

Varastoalueelle johtavan yksityisen tien tekemiseen ja käyttöön perustetaan valtatiehen tekemisen ajaksi oikeus piirustuksen T2-5 mukaisesti.

Valtatien 4 yksityisten teiden liittymät ja maatalousliittymät:

Päätöksellä kielletään liittämästä valtatiehen 4 paaluvälille 200-12040 muita kuin alla olevan luettelon mukaisia yksityisten teiden liittymiä ja maatalousliittymiä. Lupa uusien liittymien tekemiseen liittymäkiellon alaiselle maantielle voidaan myöntää vain, milloin muuttuneet olosuhteet tai muu erityinen syy antaa siihen aihetta. Sama koskee myös maatalousliittymän muuttamista yksityisen tien liittymäksi.

19.11.2009

592/2006/30/230

Liittymän sijainti tie	paalu o / v		Liittymän ja yksityisen tie			huom.
	paalu	o / v	tunnus	pituus (m)	lev. (m)	
Vt 4	212	oik.	ML		3,5 SR	
	920	vas.	Y3A	55	4,0 SR	
	900	oik.	Y4A	32	4,0 SR	Nykyinen
	1541	vas.	ML		3,5 SR	Nykyinen
	1552	oik.	Y6A	40	4,0 SR	Nykyinen
	1869	vas.	ML		3,5 SR	Nykyinen
	1880	oik.	Y7A	15	5,5 SR	Nykyinen
	2650	oik.	Y8A	53	4,0 SR	Nykyinen
	2650	vas.	Y9A	37	3,5 SR	Nykyinen
	3000	vas.	Y13A	21	5,5 SR	Nykyinen
	4700	vas.	Y16	144	7,0 SR	
	4400	oik.	Y17	185	6,0 SR	
	8896	vas.	Y24A	1096	3,5 SR	
	8488	oik.	Y26L/M	75	4,0 SR	
	10114	vas.	Y31A	49	3,5 SR	
	10276	oik.	Y32A	41	4,0 SR	
	11392	oik.	Y34L	54	4,0 SR	
	11806	vas.	ML		3,5 SR	Nykyinen
	11806	oik.	ML		3,5 SR	Nykyinen
Mt 6134	65	oik.	Y1/ML	363	3,5 SR	

Yksityisen tien liittymän käyttötarkoitus:

A = Asuinkiinteistö

L = Lomakiinteistö

M = Maa- ja metsätalouden harjoittaminen

ML = Maatalousliittymä

Muut rakennettavat yksityiset tiet:

Liittymän sijainti tie	paalu o / v		Liittymän ja yksityisen tie			huom.
	paalu	o / v	tunnus	pituus (m)	lev. (m)	
Y3	22	vas.	Y2	250	4,0 SR	
Y3		oik.	Y5	168	3,5 SR	
Y6	145		Y6	145	4,0 SR	plv 145-290
Y8	36	oik.	Y10	133	3,5 SR	
	36	vas.	Y12	320	4,0 SR	plv 0-320
			Y12	445	3,5 SR	plv 320-765
Y9	26	vas.	Y11	133	3,5 SR	
Pilleritie			Y14	422	3,5 SR	
Y16	57	vas.	Y15	563	4,0 SR	
Y17	58	oik.	Y18	69	5,5 SR	Pillerintie
Y16 (Ansiontie)			Y20	105	8,0 SR	plv 0-105
			Y20	96	6,0 SR	plv 105-201
		vas.	Y21	20	3,5 SR	

19.11.2009

592/2006/30/230

Liittymän sijainti tie	paalu o / v		Liittymän ja yksityisen tie			huom.
			tunnus	pituus (m)	lev. (m)	
Y16 (Ansiontie)		oik.	Y22	35	5,5	SR
Vehkasalontie			Y35	472	3,5	SR
Y35	340	oik.	Y36	328	3,5	SR
Vehkasalontie			Y19	1204	4,0	SR Rajakan- kaantie
Rajakankaan- tie			Y23	471	3,5	SR
Y26	34	oik.	Y25	951	3,5	SR
	34	vas.	Y27	463	3,5	SR
Y24	1062	vas.	Y29	285	5,5	SR
Y29	17	vas.	Y28	33	4,0	SR
Suursyvän- teentie			Y30	485	3,5	SR
Y34	17	oik.	Y33	236	3,5	SR

Katkaistavat yksityisten teiden liittymät ja korvaavat yhteydet:

Katkaistava liittymä	Korvaava yhteys
Valtatie 4:	
pl. 578 vas.	M6134 – Y1
pl. 687 vas.	Y3 – Y2 (Kirkkolantie)
pl. 1191 oik	Y4
pl. 1194 vas.	Y3 (Lohiniementie) – Y5
pl. 2516 oik.	Y8 – Y10
pl. 2519 vas.	Y9 – Y11
pl. 2999 oik.	Y8 – Y12
pl. 3887 oik.	Pillerintie – Y14
pl. 3892 vas.	Y13 (Leppäniementie)
pl. 4336 vas.	Y16 – Y15 (Leppäniementie) / J1
pl. 4427 oik.	Y17 (Vehkasalontie)
pl. 4477 oik.	Y17 (Vehkasalontie)
pl. 6040 oik.	Y17 (Vehkasalontie) – Y35 – Y36
pl. 6080 vas.	Y16 (nyk. vt4 / Y-tie) – Y20 – Y22
pl. 7184 oik.	Y17 (Vehkasalontie) – Y19 (Rajakankaantie) – Y23 tai Y26 (Syvänteentie) – Y25 – Y23
pl. 7543 oik.	Y17 (Vehkasalontie) – Y19 (Rajakankaantie)
pl. 7546 vas.	Y16 – Ansiontie tai Y24 (Ansiontie)
pl. 7805 oik.	Y26 (Syvänteentie) – Y25 tai Y17 (Vehkasalontie) – Y19 (Rajakankaantie) – Y25
pl. 7902 oik.	Y24
pl. 8461 oik.	Y26 (Syvänteentie)
pl. 8591 vas.	Y24
pl. 9074 oik.	Y26 (Syvänteentie) – Y27

19.11.2009

592/2006/30/230

Katkaistava liittymä	Korvaava yhteys
Valtatie 4:	
pl. 9128 vas.	Y24 – Y29
pl. 9483 oik.	Y32 – Suursyväntie –Y30
pl. 9908 oik.	Y32 – Suursyväntie –Y30
pl. 10148 vas.	Y31 (Mattilanlammentie)
pl. 10168 oik.	Y32 – Suursyväntie
pl. 10720 oik.	Y32 (Vuorenpääntie)
pl. 11093 oik.	Y34 (Suvirannantie) – Y33
pl. 11097 vas.	M15056 (Rusintie)

Muut yksityisten teiden liittymiä ja maatalousliittymiä koskevat asiat:

Päätöksellä perustetaan tarvittavat oikeudet ennestään oleviin yksityisiin teihin tai maanteinä lakkautettuihin tai lakkaaviin teihin tai tieosiin.

Valtio rakentaa liittymät ja yksityiset tiet sekä katkaisee päätöksen vastaiset liittymät kustannuksellaan.

Valitusoikeuden rajoitus

Hyväksymispäätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta siltä osin kuin tien sijainti ja tekniset ratkaisut on jo hyväksytty lainvoimaisessa asemakaavassa, lainvoimaisessa oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tai lainvoimaisessa yleissuunnitelmassa.

Päätöksen täytäntöönpano

Hyväksymispäätös on täytäntöön pantavissa valituksista huolimatta, ellei valitusta käsittelevä viranomainen toisin määrää.

Tiealueiden haltuunotto

Tietarkoituksiin tarvittavat alueet otetaan tienpitäjän haltuun maantietoimituksessa pidettävässä haltuunotokatselmuksessa. Haltuunotto antaa tienpitäjälle säädetyt oikeudet käyttää alueita tiesuunnitelmassa osoitettuihin tarkoituksiin.

Kustannukset

Hankkeen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 18 490 000 euroa (m- ind. 143,0). Hartolan kunta osallistuu johtojen ja laitteiden siirrosta johtuviin kustannuksiin 20 000 eurolla.

Vastuut ja velvoitteet

Sen jälkeen, kun valtatie 4 on rakentamis- tai parantamistyön valmistuttua luovutettu yleiseen liikenteeseen, siirtyy yksityistieksi muuttuvan lakanneen valtatie **yksityisen tien pitäjälle** vastuu maantien entiselle tiealueelle suunnitelmassa osoitetuista erityistä hoitoa vaativista rakenteista ja laitteista, joita ovat tie- ja kuivatusrakenteet.

19.11.2009

592/2006/30/230

Yksityistieksi muuttuvan valtatie 4 kunnossapitovastuu siirtyy yksityisen tien pitäjälle maantien lakkaamista seuraavan kalenterivuoden lokaan 1. päivänä.

Kuulemismenettely

Suunnitelmaa laadittaessa on maanomistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, varattu tilaisuus mielipiteen lausumiseen asiasta.

Suunnitelmasta on hankittu **Hartolan kunnan, Hämeen ympäristökeskuksen, Museoviraston, Lahden museon ja Päijät-Hämeen liiton** lausunnot. Lisäksi niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, on varattu tilaisuus muistutusten tekemiseen.

Muistutukset

Suunnitelmasta on tehty yhdeksän muistutusta.

1. Jaakko Oran oikeudenomistajat ovat vaatineet, että Lestin tilalta (RN:o 6:169), tulee ottaa huomioon kulkuyhteys suoraan nykyiseltä liittymältä valtatie itäpuolisille metsä- ja peltolohkoille suljettavan portin kautta. Muistuttajat vaativat myös, että tieyhteys rantaan on jätettävä ja puut tien ja tilan päärakennuksen on välillä säilytettävä.

Hartolan kunta on todennut, että tieyhteys on järjestetty ja meluvallit esitävät suoran kulun. Yhteys rantaan on ja puiden säilyminen ratkaistaan lopullisesti rakentamisen aikana.

Hämeen tiepiiri on todennut, että valtatie parannuksen yhteydessä on sekä liikenneturvallisuuden että sujuvuuden parantamiseksi tarkoitus vähentää nykyisten liittymien määrää. Liittymien vähentäminen on tarkoitus toteuttaa siten, että katkaistavat kulkuyhteydet järjestellään olemassa olevia ja parannettavia liittymiä hyväksi käyttäen.

Muistutuksessa esitetyt nykyiset liittymät eivät voi jäädä entiseen kohtaan paalulla 2650 liittymän kanavoinnin ja meluvallien vuoksi. Korvaavat kulkuyhteydet tiloille on järjestetty tiesuunnitelmassa.

Valtatie ja tilan kulkua varten tehtävän uuden yksityistien välissä on meluste. Kaikki em. rakenteet on suunniteltu tiiviisti toisiinsa kiinni. Näiden rakenteiden alle jää puustoa, jota kaikkea ei todennäköisesti voida säilyttää rakentamisen vuoksi. Tämän vuoksi kohdalle on suunniteltu istutettavaksi uutta korvaavaa puustoa.

2. Jouko Tynkkynen on vaatinut, että Rautaveden-Rusin rantakaavan yhteydessä poistetut rakennusoikeudet on palautettava ja kaavaa muutettava. Muistuttaja vastustaa yksityistien rakentamista tilalleen. Muistuttaja, esittää, että Lestin tilalle oma liittymä järjestetään joko alikuluna tai rinnakkaistienä etelän suunnasta.

19.11.2009

592/2006/30/230

Hartolan kunta on todennut, että tiesuunnitelma ei käsittele rakennus-oikeuksia. Suunnitelmassa kulkuyhteydet on ratkaistu siten, että on yritetty ottaa huomioon kaikkien osapuolien näkemykset.

Hämeen tiepiiri on todennut, että tiesuunnitelmalla ei määritellä rakennuspaikkoja eikä muuteta kaavaa.

Tiesuunnitelmalla tähdätään olemassa olevien liittymien määrän vähentämiseen. Liittymien järjestelyn periaatteet on kuvattu edellisessä vastineessa. Suunnitelmassa kulkuyhteydet on pyritty ratkaisemaan kaikkien osapuolten näkemykset huomioon ottaen. Korvaavat kulkuyhteydet on järjestetty parannettavien liittymien kautta.

Esitettyä alikulkuratkaisua tiepiiri ei pidä tarpeellisena. Yksityisteiden liittymäjärjestelyistä ei aiheudu kenellekään merkittävää haittaa. Alikulkua ei myöskään tilatarpeensa ja kustannusten vuoksi ole mahdollista toteuttaa.

3. Mauno Vihtanen on vaatinut laskuojan nro 4 poistamista Vihtasen lisämaa -nimiseltä tilaltaan tarpeettomana ja suunnittelutavoitteiden vastaisena sekä vaatii kuivatus- ja laskuvesien johtamista laskuojaa 3 pitkin. Samoin muistutuksessa ehdotetaan valtatie pinta- ja valumavesien johtamista vesistöön tilan 9:76 kohdalta valtatie sivuojassa aina Oravakivensalmeen saakka. Muistuttaja on myös kieltänyt tiealueelta tulevien valumavesien suunnittelun, rakentamisen ja johdattamisen tilojen 9:75 ja 12:14 kautta vesistöihin.

Hartolan kunta on todennut, että laskuoja 3 paalulla 8500 on sijoitettu tilalle, ja on luonnollinen vedenpoiston paikka, mistä vedet poistuvat nykyisinkin, eikä tien paikka muutu nykyisestä. Muuta vedenpoistoa ei ole merkitty.

Hämeen tiepiiri on todennut, että tiesuunnitelmassa tien kuivatus on pyritty suunnittelemaan mahdollisimman paljon tien nykyistä kuivatusta noudattaen. Olevassa tilanteessa valtatie kuivatus- ja sulamisvedet johdetaan tien sivuojissa ja tai tien luiskia pitkin. Vedet on johdettu ympäröivään maastoon, jossa ne suotautuvat pohjamaahan. Karkeasta pohjamaasta johtuen ei laskuojalle muistuttajan tilan ”Vihtasen lisämaa” kohdalla ole ollut tarvetta.

Tiesuunnitelmassa esitetyle pohjavesialueelle (plv 1600-10600) on Hämeen ympäristökeskuksen vaatimuksesta suunniteltu pohjaveden suojaus. Pohjaveden suojauksen lisäksi tälle tienosalle on vaadittu mahdollisten sulamis- ja kuivatusvesien hallittua poisjohtamista.

19.11.2009

592/2006/30/230

Kuivatus on suunniteltu tulevan valtatie tasauksen mukaisena samalla nykyinen tien ympäröivä kuivatus huomioiden. Nykyiset valtatie alittavat rummut on suunniteltu jatkettaviksi.

Mikäli suunnitelmaa muutettaisiin muistutuksessa esitetyllä tavalla, tulisi valtatieä joko nostaa tai sivuojaa syventää muistuttajan tilan kohdalla. Kumpikin toimenpiteistä vaatisi kohtuuttoman suurta lisämaan lunastamista muistuttajan tilasta. Lisäksi toimenpiteet olisivat kustannuksiltaan tiesuunnitelmassa esitettyä ratkaisua kalliimpia.

Tilan 9:76 kohdalle (plv 11600-11900) vaaditusta kuivatuksen muutoksesta tiepiiri toteaa, että tiesuunnitelma päättyy jo aiemmin parannettuun kohtaan, eikä sitä ole jatkettu Oravakivensalmeen saakka. Tiesuunnitelman ratkaisu perustuu nykytilanteeseen, jossa tiealueen sulamis- ja kuivatusvedet johdetaan olemassa olevaa ojaa pitkin pois tiealueelta. Ratkaisu ei tiepiirin käsityksen mukaan aiheuta lisähaittaa muistuttajan kiinteistölle.

Muistuttajan kiinteistön kohdalla sijaitseva laskuoja on tielinjaan nähden tien varren alhaisimmalla kohdalla, joten laskuojan poistaminen johtaisi tien sivuojan laskusuunnan muuttamiseen ja sivuojan huomattavaan syventämiseen. Vaade ei tiepiirin näkemyksen mukaan ole ojasta aiheutuvaan haittaan nähden kohtuullinen.

4. Veikko Villström on kysynyt voiko laskuojan 2 johtaa pieneen lampeen tai siirtää purkupää kauemmas mökin rannasta.

Hartolan kunta on todennut, että muutosta voidaan harkita rakentamisen yhteydessä tilan mailla.

Hämeen tiepiiri on todennut, että Hämeen ympäristökeskuksen ohjeen mukaan tiesuunnitelmaan purkuoja on suunniteltu siten, että se vie pohjavesialueelta tulevat vedet hallitusti alueen ulkopuolelle, eikä padotusaltaana esitettyyn soistuneeseen lampeen. Tiepiiri on muuttanut laskuojan 2 loppuosan paikkaa hieman etelämmäksi.

5. Pertti Mäkinen on ilmoittanut, että tilojen 2:35 ja 2.46 omistaja on Metsäalan Tekniset Sysmä-Hartola ry.

Hartolan kunta on todennut, että asia otetaan huomioon.

Hämeen tiepiiri on todennut, että omistajatiedot korjataan maanomistajaluetteloon.

6. Anna-Liisa Kirsi ei hyväksy tiesuunnitelmaa nykyisessä muodossa. Muistuttaja esittää, että tien linjausta on siirrettävä kaksikymmentä metriä länteen, sen sijoittamista syvemmälle maastoon ja korkeampien me-

19.11.2009

592/2006/30/230

luvallien rakentamista koko uuden linjauksen osuudelle. Perusteluina esitetään, että liikennemelu Jääsjärven puolella tulee lisääntymään ja alueen rantayleiskaavassa loma-asutukseen osoitettu käyttö tulee mahdottomaksi ja omistamansa Uiton tilalla kahden loma-asutukseen varatun tontin käyttö uhkaa jäädä käyttämättä.

Hartolan kunnan ja Hämeen tiepiirin vastineet muistutukseen on todettu muistutuksen nro 9 yhteydessä.

7. Erkki ja Seija Natri vastustavat tiesuunnitelman hyväksymistä nykyisessä muodossa. Muistuttajat esittävät, että tien linjausta on siirrettävä kaksikymmentä metriä länteen, tien painamista syvemmälle harjuun, meluvallien korottamista ja parempaa maisemointia tilansa kohdalla. Perusteluina esitetään, että liikennemelu Jääsjärven puolella tulee lisääntymään ja alueen rantayleiskaavassa loma-asutukseen osoitettu käyttö tulee mahdottomaksi. Lisäksi muistuttajat huomauttavat kauniin seutukaavassa suojeltavaksi esitetyn harjualueen lakialueen tarpeetonta leikkausta.

Hartolan kunnan ja Hämeen tiepiirin vastineet muistutukseen on todettu muistutuksen nro 9 yhteydessä.

8. Hahl Reino Ilmarin oikeuden omistajana ja Kerttu Hahlin puolesta Tuomo Hahl ovat esittäneet, että tiesuunnitelmaa on linjauksen ja yksityiskohtien osalta selvästi parannettu yleissuunnitelmassa esitetystä. Ratkaisu on muistuttajan mukaan kuitenkin Jääsjärven puolen kesäasukkaiden ja Reinontupa nimisen tilan (RN:o 2:54) kannalta kohtuuton. Muistutuksessa vastustetaan tiesuunnitelman hyväksymistä esitetystä muodossa. Muistuttaja esittää, että tien linjausta on siirrettävä noin 20 metriä länteen päin, tien painamista syvemmälle harjuun, meluvallien korottamista ja parempaa maisemointia tilansa kohdalla.

Muistuttajan mukaan liikennemelu lisääntyy ja rantaosayleiskaavan mukainen loma-asuntoalueeksi osoitettu tilan käyttötarkoitus käy lisääntyneen melun vuoksi mahdottomaksi. Muistutuksessa mukaan tielinjaus leikkaa turhaan seutukaavassa suojeltavaksi merkityn harjun laakea.

Hartolan kunnan ja Hämeen tiepiirin vastineet muistutukseen on todettu muistutuksen nro 9 yhteydessä.

9. Jääsjärven ranta-asukkaiden puolesta Kirsi-Marja Aaltonen on esittänyt lähes yhteneväisen muistutuksen Tuomo Hahlin kanssa. Muistutuksesta mainitaan samat asiat ja perusteet, mutta vain rantayleiskaavassa loma-asutusalueiksi osoitettujen kiinteistöjen kannalta. Aaltosen toteaa muistutuksessaan, että suunnitelmissa esitettyä meluvallia tulisi korottaa paaluvälille 5130-5450, koska tie sijaitsee Jääsjär-

19.11.2009

592/2006/30/230

velle avautuvalla hyllyllä harjun rinteessä, josta melu kajahtaa myös Hirtsalon ja Vehkasalon rantojen kesäasukkaiden tonteille.

Hartolan kunta on todennut muistutusten (muistutukset lähes samoista asioista) 6,7,8 ja 9 asioihin, että yleissuunnitelman tielinjaus on vahvistettu KHO:ssa ja tietä on siitä jo nyt siirretty länteen. Vastausta kysymykseen, milloin tien lisäsiirto uhmaa KHO:n päätöstä, ei kunta pysty antamaan. Kunnan lausunto yleissuunnitelmavaiheessa puolsi nykyistä, tiesuunnitelman linjausta. Pohjaveden pinnan yläpuolinen suojakerros vaarantuu, jos tietä painetaan syvemmälle harjuun ja haitta muinaismuistoalueelle on suurempi sekä ylijäämämassat alueella lisääntyvät. Melun ennustetilanne 2030 tiesuunnitelman meluntorjunnalla osoittaa, että 45 dB:n ylittävä melu ei ulotu kovin laajalle alueelle ja sen vaikutusalue seuraa pl 5400 asti sähkölinjaa, minkä itäpuolella melutaso alittaa 45dB. Tien melusuojauksen parantaminen muistuttajien toivomalla tavalla on parempi tapa torjua heidän pelkäämäänsä melua, kuin tien sijoittaminen syvemmälle harjuun.

Hämeen tiepiiri on todennut muistutusten 6, 7,8 ja 9 koskevan samaa aihetta, ja että tiesuunnitelman perustuu lainvoimaiseen yleissuunnitelmaan. Suunnittelun lähtökohtana on ollut tärkeän valtatieparantaminen 100 km/h nopeustasolle, jolloin tie suunnitellaan varsin loivapiirteiseksi niin kaarteiden kuin nousujenkin suhteen. Tällöin pienikin muutos tien sijaintiin tai korkeuteen, aiheuttaa muutoksen pitkälle matkalle. Tien geometrian suunnittelussa on otettu huomioon tien sijainti, taseus, tien myöhempi parantaminen sekä pohjaveden suojaus.

Tiesuunnitelman mukaan tielinja kulkee paaluvälillä 4400-4900 kunnan suunnitteilla olevan pohjavedenottamon ja muinaismuistokohteen (kivikautinen asuinpaikka) välistä.

Tiesuunnitelmassa on otettu huomioon valtatieparantamisen jatkuvaksi ohituskaistatieksi. Tietä on myöhemmin tarkoitettu parantaa paaluvälillä 4500-5700 suunnitelmassa esitetyn linjauksen länsipuolelle. Näin ollen tiesuunnitelman muuttaminen muistuttajan vaatimaan suuntaan vaikeuttaisi tien myöhempää parannusta. Tällöin ainakin muinaismuisto kohde tuhoutuisi täysin.

Tien geometrian parantamisessa on lähdetty siitä, että raskaiden ajoneuvojen kulku helpottuu huomattavasti paaluvälin 4300-7500 matkalla. Tämä on myös tehokkain tapa vähentää tieliikennemelua kyseisellä välillä. Tie rakennetaan ympäristöön nähden optimoituun syvyyteen niin edellä mainitun geometrian, kustannusten, ympäristön kuin pohjaveden suojauksen näkökannalta. Vaikka tien leikkaaminen harjuun aiheuttaa suuren määrän maa-aineksen poiskaivua, ei tien tekemisestä aiheudu merkittävää haittaa pohjaveden muodostumiselle, eivätkä meluhaitat muodostu kohtuuttomiksi.

19.11.2009

592/2006/30/230

Suunnittelualue sijaitsee harjualueella, jossa on useita harjanteita. Tielinjan siirto muistutuksessa esitetyllä tavalla aiheuttaisi linjauksen ajautumisen toiseen harjanteen lakeen ja tien linjaus lähenisi alueen varsinaista pääharjannetta paaluvälillä 5200-5500. Samoin esitetty tielinjan siirto aiheuttaisi tarvetta nostaa tien tasausta. Tämä heikentäisi tieliikenteen aiheuttaman melun suojauksen vaikutusta.

Tien tasauksen syventäminen harjuun aiheuttaisi harjun lisäleikkauksen, joka tiepiirin näkemyksen mukaan ennestään pienentäisi harju-alueita varsinkin paaluvälillä 5400-5700 sekä tiegeometrian heikentämisen tai lisäleikkauksen harjuun vielä paaluvälillä 6700-7000. Tien tasauksen leikkaaminen syvemmälle harjuun pienentäisi myös tierakenteiden ja pohjaveden pinnan välistä suojapaksuutta, joka ei ole hyväksyttävää. Samoin tien leikkaaminen syvempään lisää harjun päällä leikkauksen leveyttä, joka puolestaan johtaa osaltaan pohjaveden muodostumisen pienenemiseen.

Tiesuunnitelman laadinnan yhteydessä on tehty erillinen meluntorjuntaselvitys. Selvityksessä on tieliikenteen aiheuttaman melun leviämistä selvitetty yhteispohjoisomaisesti hyväksytyllä laskentamallilla. Laskenta on suoritettu vuoden 2030 ennustetulla nykyistä suuremmalla liikennemäärillä. Nykytilanteessa yli ohjearvon altistuu 33 asukasta ja vapaa-ajan kiinteistöistä 58 on ohjearvon ylittävällä alueella. Ennustetilanteessa uudella tiesuunnitelman mukaisella linjauksella, ilman meluntorjuntatoimenpiteitä altistuvia asukkaita on 26 ja vapaa-ajan kiinteistöistä 52 on ohjearvon ylittävällä alueella. Suunnitelluilla meluntorjuntaratkaisulla ennustetilanteessa yli ohjearvon altistuu 11 asukasta ja vapaa-ajan kiinteistöistä 36 on yli ohjearvon alueella.

Altistuvien määrän arvioimisessa on käytetty rakennus- ja huoneistorekisterin tietoja. Tieliikennemelu ei tiesuunnitelman yhteydessä tehtyjen laskentojen mukaan leviä muistutuksessa esitetyllä tavalla.

Tiesuunnitelman meluntorjuntaselvitys löytyy kohdasta (E1-4).

Meluvallin korottamiseen ei tiesuunnitelmassa ole varauduttu, eikä siihen tiepiirin näkemyksen mukaan ole tarvetta. Toisaalta tiesuunnitelmassa esitetty meluvallin muoto on optimaalisin myös melusuojauksen osalta.

Meluesteenä käytettävien maavallien viimeistelyyn kiinnitetään tien parannuksen yhteydessä huomiota. Tiesuunnitelmassa on meluvallien luiskien kaltevuudeksi esitetty noin 1:2, jota tiepiiri pitää maisemaan sopivana jyrkkyytenä.

19.11.2009

592/2006/30/230

Lausunnot

Hartolan kunta on ilmoittanut, että

- kunta hyväksyy laaditun tiesuunnitelman ja pitää tärkeänä sen pikaista toteuttamista, koska kysymyksessä on valtakunnan pääväylän liikenteen sujuvuus ja turvallisuus.
- suunnitelman alueelle on vahvistettu Rautavesi-Rusin rantayleiskaava, mikä sivuaa tielinjausta muutamassa kohtaa, mutta se ei rakenteensa takia tai muutoin ole ristiriidassa tiesuunnitelman kanssa. Muita kaavoja ei tien vaikutuspiirissä ole.
- Kunnalla ei ole huomauttamista siitä, että suoja-alueet ulotetaan 30 metrin etäisyydelle lähimmän ajoradan keskiviivasta. Kunta on tietoinen siitä, että valtakunnan päätien luonteen takia liittymien osalta pääsystä valtatie 4:lle voidaan määrätä vain tiesuunnitelmassa ja että uuteen liittymään voidaan lupa myöntää vain perustellusta syystä.
- kunta osallistuu tiesuunnitelman toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin siten, että sille tulee 20 000 euron kustannukset johtojen siirrosta. Kunnalla ei ole huomauttamista siitä, että syrjään jäävä valtatie 1,6 kilometrin osa lakkaa maantienä, mutta se ei aio vastata sen kunnossapidosta, vaan edistää sen liittämistä johonkin yksityistiehen siten, että kunta avustaa kyseistä yksityistietä kunnossapidossa. Kunnalla ei ole huomauttamista suunnitelman melusteista eikä rakentamisen ajan varastoalueesta ja yksityisten teiden käytöstä. Kunta on valmis luovuttamaan omistamansa maa-alueet korvauksetta tietarkoituksiin.
- Hartolan kunta toivoo, että muistutuksissa 6,7,8 ja 9 (Anna-Liisa Kirsi, Erkki ja Seija Natri, Tuomo Hahl ja Jääsjärven ranta-asukkaat/Kirsi-Marja Aaltonen) esitettyjen asioiden huomioimista voitaisiin ennen rakentamista vielä tutkia huomioiden kuitenkin tien geometriset ominaisuudet ja lisäksi pyrkiä parantamaan melusuojausta alueella.

Hämeen tiepiiri on todennut, että kunnan esittämät asiat on otettu huomioon ja toimenpiteet on kerrottu ao. muistutuksien vastineissa.

Hämeen ympäristökeskus on todennut, että tiesuunnitelman tarkoituksena on parantaa tie valtatieasoisiksi väyläksi. Laatimisen lähtökohtana on ollut vuonna 2004 laadittu ja vuonna 2005 hyväksytty yleisuunnitelma.

Ympäristökeskus toteaa, että tiesuunnitelmassa on arvioitava sekä rakentamisen että tien käytön ja hoidon aiheuttamat vaikutukset pohjaveden laatuun ja pohjaveden määrään. Ympäristökeskuksen mukaan suunnitelmassa esitetty arvio on hankkeen laajuuteen nähden puutteellinen. Suunnitelmassa ei ole lainkaan esimerkiksi arvioitu vaikutuksia,

19.11.2009

592/2006/30/230

jotka aiheutuvat tien sijoittamisesta uuteen käytävään pohjavesialueella ja rakentamisen yhteydessä tapahtuvan mittavan maa-aineksenoton vaikutuksia. Pohjavesivaikutukset on tiesuunnitelmassa arvioitava siitä huolimatta, että suunnitelman osan toteuttamiseen haetaan vesilain mukaista lupaa.

Suunnittelualueen eteläosa on valtakunnallisesti arvokasta Ruskealan ja Kirkkolan kylien kulttuurimaisemaa. Tiesuunnitelmassa tälle alueelle kohdentuvia mainittavia muutoksia ovat uuden rinnakkaistien rakentaminen ja valtatieventäminen muinaisjäännösalueelle sekä Kirkkolantien liittymän poistaminen. Lestien kohdalle on suunniteltu rakennettavaksi meluvalli tien molemmin puolin. Avoimessa viljelymaisemassa meluvallien rakentamista ei ole esitetty.

Kulttuurimaisemassa tulee varmistua myös tien korkeustason sopivuudesta maisemaan siten, että tien vaikutus maisemassa ei ole liian hallitseva. Suunnitelman selostuksesta tai poikkileikkauksista ei ole arvioitavissa tienpinnan ja ympäristön keskinäistä korkeussuhdetta ja tien vaikutusta maisemassa.

Suunniteltu tiealue kulkee kaiken kaikkiaan usean muinaisjäännösalueen läpi. Vaikutusten arvioinnissa on syytä todeta muinaisjäännösten tuhoutuminen ja tien rakentamista edellyttävät arkeologiset tutkimukset.

Tiesuunnitelma-asiakirjoista ei ilmene, onko harkittu sellaisia toimenpiteitä, jotka poistaisivat tai vähentäisivät tien haitallisia vaikutuksia muinaisjäännösalueisiin tai mahdollisia haitallisia vaikutuksia pohjaveteen. Esim. liittymäjärjestelyjen ja rinnakkaistielinjausten vaihtoehtoja, jotka säilyttäisivät muinaisjäännöksiä paremmin. Ympäristökeskus esittää selostusta tarkennettavaksi tältä osin ja mahdollisuuksien mukaan suunnitelmia tarkasteltavaksi uudelleen.

Ympäristökeskus kiinnittää huomiota ylijäämämassojen läjittämiseen tarkoitettujen alueiden puuttumiseen tiesuunnitelmasta. Ylijäämämassoja arvellaan jäävän läjitettäväksi huomattava määrä, noin 100 000 m³. Mikäli läjitysalueita ei ole hyväksytty tiesuunnitelman yhteydessä, edellyttää ylijäämämaan läjittäminen erillisen ympäristönsuojelulain mukaisen luvan.

Muilta osin ympäristökeskuksella ei ole huomautettavaa tiesuunnitelmasta.

Hämeen tiepiiri on todennut, että tiesuunnitelman perustuu lainvoimaiseen yleissuunnitelmaan. Tiesuunnitelman laadinnan yhteydessä on käytetty hyväksi jo olemassa olevaa suunnittelutietoa, joka on yleissuunnittelun yhteydessä saatu sekä yleissuunnitelmasta saatuja lau-

19.11.2009

592/2006/30/230

suntoja. Tien rakentamisen vaikutukset pohjavesialueeseen ja pohjaveden saatavuuteen on arvioitu vähäisiksi. Veden laadun oletetaan suunnitelman mukaisella suojauksella pysyvän ennallaan. Nykytilanteen tiejärjestelyillä veden laadun ennustetaan heikentyvän. Ennusteita on esitelty Hämeen ympäristökeskuksen edustajille työn aikana ja ne on esitetty tarkemmin ympäristölupaviraston lupahakemuksessa.

Tiepiiri toteaa, että muinaismuistoalueille tullaan tekemään Museoviraston edellyttämät arkeologiset tutkimukset ennen rakennustöihin ryhtymistä.

Museovirasto on ilmoittanut, että muinaisjäännösten suojelun kannalta on hyvin valitettavaa, ettei valtatie 4 parantamista voida toteuttaa muinaisjäännöksiä säästävasti, vaan parantamisen yhteydessä tulee tuhoutumaan kokonaan tai osittain useita muinaisjäännöksiä. Tiesuunnitelun yhteydessä on tutkittu ja tiedetään, että hanke sivuaa tai ylittää seitsemää muinaismuistolain rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä. Muinaisjäännökset tulee tutkia ennen rakennustöihin ryhtymistä. Museovirasto tekee arkeologiset kaivaustutkimukset ennen rakentamisen aloittamista. Kun tiesuunnitelma on hyväksytty ja rakentamispäätös tehty ja valtatie 4 parannustöihin on tarkoitus ryhtyä, tulee Tiehallinnon olla todella hyvissä ajoin yhteydessä Museovirastoon, jossa kaivaustutkimusten aikataulut ja kustannusarviot laaditaan sekä sovitaan kaikista käytännön toimista ennen rakennustöihin ryhtymistä.

Hämeen tiepiiri on todennut, että Museoviraston antamia ohjeita noudatetaan ja ennen rakennustöihin ryhtymistä tehdään tarpeelliseksi todetut kaivaustutkimukset.

Lahden kaupunginmuseo on aiemmin 21.5.2004 asiasta antamassaan lausunnossa ilmoittanut, että tie on rakennettava valtakunnallisesti arvokkaassa Ruskealan ja Kirkkolan kylien kulttuurimaisemassa mahdollisimman pienin toimenpitein. Kaupunginmuseon mukaan tiesuunnitelma on laadittu museon edellyttämällä tavalla. Museolla ei ole huomautettavaa asiasta.

Päijät-Hämeen liitto on ilmoittanut, että tiesuunnitelma on riittävällä tarkkuudella maakuntakaavan mukainen ja tarkentaa hyväksytyyn yleisuunnitelman mukaista tielinjausta paremmin arvokkaan harjun ja suppalammen luonnontilaa säästäväksi. Päijät-Hämeen liiton yleisuunnitelmasta antamassa lausunnossaan mainitsema pohjaveden hankinnan turvaaminen on Hämeen ympäristökeskuksen lausunnon mukaan riittävästi selvitetty. Liitolla ei ole huomauttamista tiesuunnitelmasta.

19.11.2009

592/2006/30/230

- Sovelletut säännökset Maantielaki 5, 13, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 37, 39, 40, 44, 45, 46, 88, 105, 106, 107 §
Maantieasetus 3, 8 §
- Tiedoksi antaminen Päätös annetaan tiedoksi kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille maantielain 103 §:n mukaisesti sekä tämän lisäksi ilmoitetaan maantielain 104 §:n mukaisesti muistutuksen tehneille, joiden osoite on tiedossa. Samanaikaisesti lähetetään tiesuunnitelman hyväksymispäätöksestä ilmoitus myös maantielain 104 §:n edellyttämille viranomaisille.

Suunnittelupäällikkö

Matti Hämäläinen

Tieinsinööri

Ari Liimatainen

LIITE

Valitusosoitus

TOIMENPITEITÄ VARTEN

Hämeen tiepiiri

Liimatainen Ari

VALITUSOSOITUS

Tästä päätöksestä saa valittaa Kouvolan hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää siitä päivästä, jona päätöksen nähtävänä oloa koskeva kuulutus on pantu kunnan ilmoitustaululle, mainittua päivää lukuun ottamatta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen silloin, kun päätös on asetettu yleisesti nähtäville.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Kouvolan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- ne kohdat, joihin muutosta vaaditaan
- muutokset, joita vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Allekirjoitus

Muutoksen hakijan tai kirjelmän laatijan on allekirjoitettava valituskirjelmä. Siihen on myös merkittävä muutoksenhakijan ja kirjelmän laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä tiedoksisaanti on tapahtunut (kuulustodistus)
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- valtakirja, mikäli asiamiestä on käytetty.

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava hallinto-oikeudelle valitusajan kuluessa ennen virka-ajan päättymistä. Myöhästynyttä valitusta ei tutkita.

Kouvolan hallinto-oikeuden osoite:

Kauppalankatu 43 C
45100 Kouvola
(PL 401, 45101 Kouvola)
Puh. 010 36 42300
Telekopio 010 36 42350
kouvola.hao@oikeus.fi

Kustannukset

Hallinto-oikeuden päätös on maksullinen.